

ENNUSTEEN OLETUKSET

Maailmantalouden kasvu nopeutuu ennusteajaksolla

10.6.2015 – Euro & talous 3/2015 – Suomen talous

Maailmantalouden kasvu nopeutuu ennusteajaksolla. Öljyn hinnan lasku hyödyttää öljyntuojamaita. Euroalueella laajennettu omaisuuserien osto-ohjelma on pienentänyt rahoituksen kustannuksia, parantanut luotonantoa ja vahvistanut taloudenpitäjien luottamusta. Toteutunut valuuttakurssikehitys tukee euroalueen ja Japanin kasvu- ja inflaationäkymiä samalla kun Yhdysvaltojen talouden tilan koheneminen on sopusoinnussa dollarin vahvuuden kanssa. Venäjän talous supistuu öljyn hinnan romahduksen myötä kahden lähivuoden ajan. Kiinassa talouskasvu säilyy suhteellisen voimakkaana.

Maailmantalouden kasvun odotetaan kiihtyvän kuluvan vuoden 3,2 prosentista 3,8 prosenttiin vuosina 2016 ja 2017. Koettu öljyn hinnan lasku vuoden 2014 jälkipuoliskolla ja kuluvan vuoden alussa heijastuu laaja-alaisesti maailmantalouden tilaan ja näkymiin. Öljyn hinnan aleneminen oli pääosin positiivinen tarjontasokki, joka lyhyellä aikavälillä tukee öljyä nettomääräisesti tuovien maiden kasvua. Öljyä tuottavien maiden ja energiasektorilla toimivien yritysten tulonäkymät ovat kuitenkin heikentyneet, mikä on näkynyt rahoitusmarkkinoilla niiltä vaadittujen korkojen kohoamisena ja rahoituskustannusten kasvuna.

Eurojärjestelmän laajennetulla omaisuuserien osto-ohjelmalla on ollut huomattava määrä myönteisiä vaikutuksia euroalueella. Alueen lyhyet markkinakorot ja pidemmät valtion joukkolainoihin pohjautuvat korot ovat laskeneet selvästi. Inflaatio-odotusten vaimeneminen on pysähtynyt, ja odotukset ovat alkaneet vahvistua. Rahoituksen kustannukset ovat pienentyneet ja lainansaantitilanne on parantunut. Lisäksi rahan määrä on kasvanut ja luotonannon kehitys vahvistunut. Luottamus talouteen on

parantunut, mikä vauhdittaa eurojärjestelmän toimien vaikutuksia reaalityönteeseen. Talouden elpymisen odotetaan euroalueella vähitellen vahvistuvan ja muuttuvan laaja-alaisemmaksi.

Bruttokansantuote kasvoi euroalueella vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 0,4 % edellisestä neljänneksestä. Talous kasvoi kaikissa suurissa euromaissa. Kasvua tukivat mm. reaalityönteiden lisääntyminen öljyn hinnan laskun myötä, korkojen alhaisuus ja euron heikentyminen. EKP:n ennusteissa euroalueen kasvun odotetaan kiihtyvän 1,5 prosenttiin kuluvana vuonna, 1,9 prosenttiin vuonna 2016 ja 2,0 prosenttiin vuonna 2017 (ks. taulukko 1).

Taulukko 1.

BKT:n ja maailmankaupan kasvu				
Prosenttimuutos edellisestä vuodesta				
BKT	2014	2015^e	2016^e	2017^e
Yhdysvallat	2,4	2,6	3,1	2,7
Euroalue	0,9	1,5	1,9	2,0
Japani	-0,1	0,5	1,5	0,7
Aasia pl. Japani	6,5	6,2	6,6	6,3
Maailma	3,4	3,2	3,8	3,8
Maailmankauppa	2,9	2,6	5,0	5,3
Suomen vientimarkkinat ¹	2,6	1,8	4,4	5,1

¹Suomen vientimarkkinoiden kasvu on tuonnin kasvu Suomen viennin kohdemaissa keskimäärin niiden vientiosuuksilla painotettuna.

e = ennuste.

Lähde: Eurojärjestelmä.

Yhdysvalloissa näkymät ovat kehittyneiden talousalueiden vahvimmat, sillä viime vuosina toteutunut taseiden sopeutus on vähentänyt yksityisen sektorin velkaantuneisuutta oleellisesti. Öljyn hinnan halpeneminen vaikuttaa Yhdysvaltain talouteen kokonaisuutena myönteisesti, vaikka maan liuskeöljyn tuotanto on ajautunut vaikeuksiin. Yhdysvaltain talouden kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan vahvana yksityisen kulutuksen ja investointien ansiosta. Ennustejakson aikana Yhdysvaltain talous kasvaa keskimäärin 2,8 % vuodessa.

Japanissa lähivuosien kasvunäkymät ovat maltillisen positiiviset. Kiinassa talouskasvun

odotetaan yltävän kuluvana vuonna vielä 7 prosentin paikkeille ja hidastuvan ennustejakson lopulla noin 6,5 prosenttiin. Venäjän talouden kasvu on hidastunut merkittävästi jo kolme vuotta. Öljyn hinnan romahduksen myötä maan talous supistuu kuluvana vuonna yli 4 %. Öljyn hinnan oletetun lievän nousun myötä Venäjän BKT:n supistuminen tasaantuu.

Maailmankaupan kasvu jää vuonna 2015 selvästi hitaammaksi kuin joulukuussa 2014 oletettiin. Maailmankaupan kehitykseen verrattuna Suomen vientimarkkinoiden kasvu on ollut viime vuosina hitaampaa. Tätä selittää talousnäköymien heikkous Suomen viennin kannalta tärkeillä alueilla, kuten Venäjällä. Vientimarkkinoiden hidasta kasvua kompensoivat jonkin verran euron heikentyminen ja Suomen viennin hintakilpailukyvyyn paraneminen tämän myötä.

Raaka-aineiden ja etenkin energian maailmanmarkkinahinnat laskivat huomattavasti vuoden 2014 jälkipuoliskolla ja tämän vuoden alussa (taulukko 2). Öljyn hinnan lasku oli pääosin positiivinen tarjontasokki. Vuoden 2015 aikana raakaöljyn ja muiden raaka-aineiden hinnat alkavat nousta, mutta hintataso jää selvästi matalammaksi kuin viime vuosina on totuttu ja Suomen Pankki edellisessä ennusteessa oletti.

Ennusteessa korko- ja valuuttaoletukset on johdettu rahoitusmarkkinoiden hinnoista, ja ne pysyvät lähes muuttumattomina ennustejakson aikana. Markkinaodotuksien perusteella 3 kuukauden euriborkorko pysyy poikkeuksellisen matalana eli 0,2 prosenttissa vuonna 2017. Vastaavasti Suomen valtion 10 vuoden obligaatiokorko kohoaa hitaasti ja on 1,3 % vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä.^[1]

Taulukko 2.

1. Ennusteen korko-oletukset on johdettu 12.5.2015 vallinneista markkinaodotuksista. Korkoja ja valuuttakursseja koskevat oletukset ovat teknisiä eivätkä siten ennakoivat Euroopan keskuspankin neuvoston rahapolitiikkaa. Oletukset eivät myöskään sisällä arvioita tasapainovaluuttakursseista.

Ennusteen oletukset

	2013	2014	2015 ^e	2016 ^e	2017 ^e
Suomen vientimarkkinat ¹ , prosenttimuutos	2,3	2,6	1,8	4,4	5,1
Öljyn hinta, USD/barreli	108,8	98,9	58,0	64,7	68,3
Suomen vientimaiden vientihinnat euroina, prosenttimuutos	-2,9	-0,1	6,2	2,8	2,5
Euribor, 3 kk, %	0,2	0,2	0,0	0,0	0,2
Suomen 10 vuoden obligaatiokorko, %	1,9	1,4	0,7	1,1	1,3
Suomen nimellinen kilpailukykyindikaattori ²	101,6	102,4	98,1	97,8	97,8
Euron arvo Yhdysvaltain dollareina	1,33	1,33	1,09	1,08	1,08

¹ Suomen vientimarkkinoiden kasvu on tuonnin kasvu Suomen viennin kohdemaissa keskimäärin niiden vientiosuuksilla painotettuna.

² Suppea, euroalueen mailla täydennetty, tammi-maaliskuu 1999 = 100

e = ennuste.

Lähteet: Eurojärjestelmä ja Suomen Pankki.

Avainsanat

ennuste, talous, taloustilanne, Suomi